

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT

DEN HAAG (Schev.) - VAN STOLKWEG 29 - TELEFOON 55.23.50 - GIRO 41.22.35

L4
68A

Nota No 68.

ONDERZOEK NAAR DE KOSTENSTIJGING PER HA EN PER 100 KG VOOR
DE VOORNAAMSTE AKKERBOUWPRODUCTEN BIJ HET PRIJSPEIL
NAJAAR 1950 (VOOR OOGST 1951) T.O.V. DE VOORCALCULATIE
VOOR OOGST 1950.

In deze nota wordt een berekening gemaakt van de stijging van de productiekosten, bij het prijspeil in het najaar van 1950, t.o.v. het prijspeil in het voorjaar van 1950, waarvoor voor oogst 1950 is uitgegaan in rapport no 130. Overigens sluiten de berekeningen geheel bij die van rapport no 130 aan.

INHOUD.

	blz.
§ 1. Inleiding.	1
§ 2. De stijging van de productiekosten per ha gewas.	2
§ 3. De stijging van de productiekosten per ha voor elk typebedrijf.	6
Bijlage I. Korte toelichting op de afzonderlijke kostenfactoren.	8
Bijlage II. Berekening van de productiekosten per ha en de kostenstijging t.o.v. de voorcalculatie van oogst 1950.	16
Tabel 1 Wintertarwe	17
Tabel 2 Zomertarwe	18
Tabel 3 Rogge	19
Tabel 4 Wintergerst	20
Tabel 5 Zomergerst	21
Tabel 6 Haver	22
Tabel 7 Veldbonen	23
Tabel 8 Groene Erwtten	24
Tabel 9 Koolzaad	25
Tabel 10 Karwijzaad	26
Tabel 11 Kanarie- en Spinaziezaad	27
Tabel 12 Suikerbietenzaad	28
Tabel 13 Blauwmaanzaad	29
Tabel 14 Vlas (ongerepeld)	30
Tabel 15 Consumptie- en fabrieksaardappelen	31
Tabel 16 Suikerbieten	32
Bijlage III. Kosten per werkpaard.	33
Bijlage IV. Productiekosten per ha cultuurgrond voor het typebedrijf bij het prijspeil in het najaar van 1950.	34

's Gravenhage, 20 Januari 1951.

De Directeur

Samengesteld onder leiding van:
Ir J.A.W. van Heusden,
A.R. van Nes, ec. drs.

(Dr J. Horring)

241 7632

59/1077

§ 1. I n l e i d i n g.

- a. Deze nota beoogt een indruk te geven van de stijging van de productiekosten van de voornaamste akkerbouwproducten tengevolge van de recente prijsontwikkelingen. Het kostenpeil is echter nog in beweging. Waarschijnlijk zullen verschillende kostenfactoren in de komende maanden nog omhoog gaan. De prijsstijgingen laten zich evenwel moeilijk voorspellen. In bijgaande berekeningen zijn doorgaans de prijzen opgenomen welke thans ingevolge de prijzenstatistiek van het L.E.I. bekend zijn. Mogelijk zijn in sommige gevallen niet de allerlaatste prijsverhogingen opgenomen. Over het algemeen kan men zeggen dat de prijzen volgens de opgaven per November jl. zijn ingecalculeerd. Hiermede dient bij de beoordeling van de resultaten rekening te worden gehouden.
- b. Er zijn alleen berekeningen opgesteld omtrent de kosten per ha; kostprijzen zijn niet berekend. Het is nl. gebleken dat het wenselijk is de opbrengsten van verschillende producten, zoals deze in de laatste kostprijsrapporten zijn opgenomen, nog eens grondig op hun juistheid te toetsen, mede in verband met de middelerwijl beschikbaar gekomen opbrengstgegevens en de verschuivingen welke zich in de rassensortimenten hebben voorgedaan. Op korte termijn was dit niet mogelijk. Bij deze nota gaat het allereerst om de verhoging van de productiekosten t.o.v. die van de vorige oogst. Een concrete uitspraak omtrent de absolute hoogte van de kostprijs is ditmaal achterwege gelaten.
- c. Uiteraard moesten deswege de rentabiliteitsberekeningen, zoals die voor oogst 1949 en 1950 zijn opgesteld, vervallen. Doch onafhankelijk hiervan is het thans onmogelijk bij de huidige prijschommelingen thans reeds berekeningen omtrent de rentabiliteit voor oogst 1951 op te stellen. Zo is thans nog niet vast te stellen in hoeverre de huidige zeer hoge prijzen van bv. voedergranen, pootaardappelen en vlas zich ook voor oogst 1951 zullen handhaven.
- d. De berekeningen van de kosten per ha, zoals deze thans worden gegeven sluiten geheel aan bij die van rapport no 130, welk rapport betrekking heeft op oogst 1950. De hoeveelheden productiemiddelen wat arbeidsuren, bemesting, zaaizaad en pootgoed enz. betreft, zijn onveranderd uit genoemd rapport overgenomen. Zij zijn echter tegen de huidige kosten ingecalculeerd. De kostenverhogingen welke zijn berekend, zijn de verschillen in kosten per ha bij het kostenpeil per November jl. en de kosten zoals deze voor oogst 1950 zijn berekend (kostenpeil voorjaar 1950).
- e. Bij de kostenberekeningen is nog een vraagpunt hoe de producten welke in eigen bedrijf worden voortgebracht en weer in eigen bedrijf worden aangewend gewaardeerd moeten worden. De marktprijzen van deze producten zijn in meerdere gevallen gestegen tot ver boven het niveau dat in redelijke overeenstemming tot de kosten is. Het betreft hier haver welke aan de paarden wordt vervoerd en het zaaizaad en pootgoed dat uit eigen bedrijf wordt aangewend.

Bij deze berekeningen zijn de betrokken producten tegen de werkelijke prijzen gewaardeerd. Daarnaast echter is een tweede berekening gemaakt waarbij de vervoederde haver, de verbruikte zaaigranen en pootaardappelen gewaardeerd zijn tegen prijzen welke bij meer normale vraag- en aanbodverhoudingen zouden gelden. Deze tweede berekening is van betekenis wanneer men zich afvraagt hoe de kosten bij het huidige kostenpeil, maar onder normale verhouding tussen kostprijs en opbrengstprijs van bedoelde producten, zullen zijn.

- f. Onder c is reeds vermeld dat het onmogelijk is de toekomstige prijsontwikkeling te voorzien, weshalve de rentabiliteitsberekeningen achterwege zijn gelaten. Echter zijn in deze nota nog wel de bijproducten van de betrokken akkerbouwproducten gewaardeerd (stro, voeraardappelen en suikerbietenloof) teneinde ook een indruk van de stijging van de nettokosten per ha gewas te kunnen geven. Gezien de grote schommelingen in de stroprijzen gedurende de laatste tijd omtrent de stroprijs in het volgende seizoen weinig te zeggen. Stijgingen in de prijzen van graanstro en erwtenstro zijn evenwel aangenomen, zij het aan de voorzichtige kant.
- g. In aansluiting op de kostenstijgingen voor de afzonderlijke gewassen zijn tevens berekeningen gemaakt omtrent de kostenstijging per ha cultuurgrond voor dezelfde typebedrijven als waarop rapport no 130 is gebaseerd. Ook zijn dezelfde bouwplannen aangehouden. Voor de Veenkoloniën is dan nog uitgegaan van een bedrijf van 23 ha met 40% aardappelen in het bouwplan en met slechts 2 melkkoeien. Suikerbieten zijn ook nog niet opgenomen. Met eventuele verschuivingen in het bouwplan voor oogst 1951 t.o.v. oogst 1950, welke de totale kosten van het typebedrijf kunnen beïnvloeden, is dus geen rekening gehouden. Het bedrag van de kostenstijging voor het typebedrijf verkrijgt hierdoor meer het karakter van een gewogen kostencijfer.

§ 2. De stijging van de productiekosten per ha gewas.

Voor de uitvoerige omschrijving van de berekende kosten wordt verwezen naar bijlage I. In het kort kan over de belangrijkste kostenfactoren het volgende worden opgemerkt:

- a. Arbeidskosten. De kostenverhoging komt hoofdzakelijk neer op de loonsverhoging van 5%, welke in September 1950 is ingevoerd.
- b. Trekkerkosten. De prijzen van benzine en petroleum zijn met ongeveer 10% gestegen t.o.v. 1950. Rekening houdend met een verdere stijging van de vervangingswaarde van de trekker bedraagt de totale kostenstijging van de trekkerkosten ongeveer 7%.
- c. Werktuigkosten (excl. trekker). Hoewel sommige werktuigen van buitenlandse herkomst in prijs zijn gestegen, is de vervangingswaarde van de bedrijfsinventaris in zijn geheel ongeveer gelijk gebleven, daar nog hoofdzakelijk uit oude voorraden wordt geleverd. In de naaste toekomst mag echter ook hier een stijging worden verwacht. Door de kleine daling van de vervangingswaarde zijn de kosten van afschrijving en rente ongeveer gelijk aan die van rapport no 130. De post onderhoudskosten is 10% hoger gesteld dan in rapport no 130, waardoor de werktuigkosten in het geheel iets zijn gestegen.

- d. Dorskosten. In deze kosten zijn eveneens de verhoogde arbeidskosten verdisconteerd zodat deze kosten in totaal met + 6% stegen.
- e. Zaaizaad-pootgoed. Deze post is over het algemeen sterk gestegen, speciaal bij poot aardappelen, vlas en voedergranen. In de tabellen met de productiekosten per ha volgens bijlage II zijn de kosten van het zaaizaad berekend op basis van de werkelijke marktprijzen.
- f. Bemesting. De bemestingskosten wijzigden zich niet noemenswaard t.o.v. de voorcalculatie van oogst 1950.
- g. Pacht en onderhoud gebouwen. Deze kosten zijn gebaseerd op de laatst bekende cijfers uit de bedrijfsboekhoudingen van het L.E.I. over het boekjaar 1949/50. Voor oogst 1951 is met een verdergaande stijging van het pachtniveau rekening gehouden. Hierdoor zijn de totale kosten van pacht en onderhoud bedrijfsgebouwen t.o.v. oogst 1949, waarop het basismateriaal betrekking heeft, verhoogd met + f. 10,- per ha gemeten maat.

In staat A zijn de voornaamste gegevens samengevat uit de tabellen 1 t/m 16 uit bijlage II. Hierbij zij vermeld dat de kosten gebaseerd zijn op de wijzen van oogsten, dorsen en afleveren zoals deze zijn aangegeven in de rapporten nos 115, 116 en 117.

Ter oriëntering wordt bij de onderstaande tabel een nadere aanduiding gegeven van de werkmethoden, welke zijn aangehouden voorzover dit voor de beoordeling van uitkomsten van belang is. Indien bij granen en handelszaden geen nadere omschrijving is gegeven, is het gewas in de schuur gedorst.

Zoals gezegd zijn op de in staat A vermelde uitkomsten de verbruikte hoeveelheden zaaizaad, pootgoed en veevoeder, afkomstig uit oogst 1950, gewaardeerd tegen de marktprijzen.

PRODUCTIEKOSTEN PER HA EN DE KOSTENSTIJGING T.O.V. DE
VOORCALCULATIE 1950 (VOORCALCULATIE 1951).

was en landbouwgebied	Kosten p. ha (voorcalc. 1951)		Indexcijfers (1950=100)		Stijging v.d. kosten t.o.v. de voorcalcu- latie 1950		
	Bruto kosten	Netto kosten	Bruto kosten	Netto kosten	Bruto kosten	Netto kosten	Netto kos- ten p. 100kg (opbr. riv. A)
	gld/ha	gld/ha			gld/ha	gld/ha	gld
<u>Wintertarwe</u>							
Noordelijke Bouwstreek	803	673	106,9	102,4	52	16	0,45
Oldambt	813	683	106,3	101,8	48	12	0,35
Z.W.-Zeekleigebied	827	739	107,4	105,0	57	35	0,95
<u>Zomertarwe</u>							
Noordelijke Bouwstreek	813	688	108,1	103,9	61	26	0,75
Oldambt	816	691	107,4	103,1	56	21	0,65
<u>Rogge</u>							
Noordelijke Bouwstreek	779	649	106,9	102,2	50	14	0,40
Oldambt	776	651	105,7	101,1	42	7	0,25
Veenkoloniën	751	638	107,1	102,9	50	18	0,60
<u>Wintergerst</u>							
Noordelijke Bouwstreek	788	695	107,4	104,2	54	28	0,75
Oldambt	790	705	106,3	103,4	47	23	0,65
<u>Zomergerst</u>							
Noordelijke Bouwstreek	803	720	106,9	104,1	52	28	0,85
Oldambt	808 ¹⁾	723 ¹⁾	106,3	103,4	48	24	0,70
Z.W.-Zeekleigebied	784 ¹⁾	724 ¹⁾	107,4	105,7	54	39	1,05
<u>Haver</u>							
Noordelijke Bouwstreek	833	728	107,8	104,4	60	31	0,75
Oldambt	829	726	107,1	103,7	55	26	0,65
Z.W.-Zeekleigebied	809	745	108,4	106,7	63	47	1,30
Veenkoloniën	819	724	108,2	105,1	62	35	0,95
<u>Veldbonen</u>							
Noordelijke Bouwstreek	840	807	105,8	105,8	44	44	1,55
Oldambt (gemengd met wicken)	883	580	107,2	107,2	39	39	2,15
<u>Groene Erwtten</u>							
Noordelijke Bouwstreek	910	834	105,3	104,6	46	37	1,30
Oldambt	966	894	104,5	103,8	42	33	1,45
Z.W.-Zeekleigebied	923	863	105,8	105,4	51	44	1,75
<u>Koolzaad</u>							
Noordelijke Bouwstreek	939	-	105,5	-	49	-	1,95
Oldambt	949 ¹⁾	-	104,7	-	43	-	1,95
Z.W.-Zeekleigebied	989 ¹⁾	-	106,0	-	56	-	2,45
<u>Karwijngaad</u>							
Noordelijke Bouwstreek	855 ²⁾	-	105,3	-	43	-	2,85
Oldambt	856 ²⁾	-	104,4	-	36	-	2,25
<u>Kanariezaad</u>							
Oldambt	794	671	105,2	100,6	39	4	0,15

PRODUCTIEKOSTEN PER HA EN DE KOSTENSTIJGING T.O.V. DE
VOORCALCULATIE 1950 (VERVOLG)
(VOORCALCULATIE 1951).

Gewas en landbouwgebied	Kosten p. ha (voorcalc. 1950)		Indexcijfers (1950=100)		Stijging v.d. kosten t.o.v. de voorcalc- latie 1950		
	Bruto kosten	Netto kosten	Bruto kosten	Netto kosten	Bruto kosten	Netto kosten	Nettokos- ten p. 100 (opbr. niv. 1)
	gld/ha	gld/ha			gld/ha	gld/ha	gld
12. <u>Spinaziezaad</u> Oldambt	887	-	104,4	-	37	-	2,65
13. <u>Suikerbietenzaad</u> Noordelijke Bouwstreek	1649	-	104,7	-	74	-	2,45
Oldambt	1755	-	104,4	-	74	-	2,55
14. <u>Blauwmaanzaad</u> Z.W.-Zeekleigebied	865 ¹⁾	-	106,4	-	50	-	4,55
15. <u>Vlas (ongerepeld)</u> Noordelijke Bouwstreek	1085 ³⁾	-	120,0	-	181	-	2,60
Z.W.-Zeekleigebied	1251 ⁴⁾	-	121,8	-	224	-	3,-
16. <u>Consumptie-aardappelen</u> (herfstaflevering) Noordelijke Bouwstreek	1880 ⁵⁾	1720	122,1	122,1	311	311	1,30
Z.W.-Zeekleigebied	1776 ⁶⁾	1616	123,2	123,2	304	304	1,30
17. <u>Fabrieksaardappelen</u> Veenkoloniën	1372 ⁷⁾	-	113,2	-	160	-	0,55
18. <u>Suikerbieten</u> Noordelijke Bouwstreek	1360 ⁸⁾	1210 ⁸⁾	105,9	105,9	67,-	67,-	1,85 ⁹⁾
Oldambt	1439 ⁸⁾	1339 ⁸⁾	104,9	104,9	62,-	62,-	1,75 ⁹⁾
Z.W.-Zeekleigebied	1323 ⁸⁾	1263 ⁸⁾	106,0	106,0	72,-	72,-	1,75 ⁹⁾

- 1) Van het veld gedorst.
- 2) De kosten van karwij volgens rapporten nos 117 en 130 zijn gecorrigeerd.
- 3) Machinaal getrokken, ongerepeld in de schuur.
- 4) Met de hand getrokken, in klamp gereden en op auto geleverd.
- 5) Met lichter gerooid, vrij op auto.
- 6) Met machine gerooid, vrij in schip.
- 7) Vrij in schip.
- 8) Met de hand gerooid, vrij in schip.
- 9) Per 1000 kg.

Indien de kostenstijging veroorzaakt door het uitlopen van de prijzen van voedergranen en pootaardappelen wordt uitgeschakeld ondergaan de in staat A genoemde op basis van marktwaarde berekende productiekosten een daling. Voor sommige producten wijzigen alleen de paardekosten, in verband met een lagere waardering van de vervoederde haver (f. 21,- per 100 kg in plaats van f. 26,- per 100 kg). Het effect van dit verschil op de productiekosten van de verschillende akkerbouwgewassen is echter zeer gering. De kostendaling varieert van f. 2,- per ha voor de Noordelijke Bouwstreek tot f. 4,- per ha voor het Zuid-Westelijk Zeekleigebied. Bij de voedergranen en aardappelen ondergaan de berekende productiekosten bovendien een daling in verband met een lagere waardering van het verbruikte zaaizaad en pootgoed. Een en ander wordt uitvoerig toegelicht in bijlage I onder punt B en F.

De invloed van de aangebrachte correctie op de paardekosten en de kosten van zaaizaad en pootgoed voor voedergranen en aardappelen is als volgt:

Wintergerst	: Noordelijke Bouwstreek	f. 7,40	p.ha	en	20	ct	p.100	kg
	Oldambt	" 8,50	"	"	"	24	"	"
Zomergerst	: Noordelijke Bouwstreek	" 11,30	"	"	"	34	"	"
	Oldambt	" 13,40	"	"	"	40	"	"
	Z.W.-Zeekleigebied	" 10,60	"	"	"	28	"	"
Haver	: Noordelijke Bouwstreek	" 16,30	"	"	"	39	"	"
	Oldambt	" 19,40	"	"	"	49	"	"
	Z.W.-Zeekleigebied	" 18,50	"	"	"	51	"	"
	Veenkoloniën	" 18,30	"	"	"	49	"	"
Cons. aardappelen	: Noordelijke Bouwstreek	"194,10	"	"	"	80	"	"
	Z.W.-Zeekleigebied	"188,10	"	"	"	78	"	"
Fabr. aardappelen	: Veenkoloniën	" 48,90	"	"	"	17	"	"

§ 3. De stijging van de productiekosten per ha cultuurgrond.

Voor de verschillende typebedrijven is nagegaan hoeveel de kostenstijging gemiddeld per ha cultuurgrond betekent. In de inleiding is reeds opgemerkt dat dezelfde bouwplannen zijn gebruikt als bij de voorcalculaties voor 1950 zijn aangehouden. Voor de Veenkoloniën is zodoende nog het bouwplan met 40% aardappelen gebruikt. Het bedrag van de kostenstijging gemiddeld per ha cultuurgrond heeft hierdoor meer het karakter van een kostenindexcijfer verkregen.

In bijlage IV wordt een specificatie van de kostenstijging per ha cultuurgrond voor de typebedrijven in de betrokken landbouwgebieden gegeven.

De grootste stijging blijkt veroorzaakt te worden door de post zaaizaad en pootgoed, speciaal in de gebieden waar veel aardappelen en vlas worden geteelt. In het Zuid-Westelijk Zeekleigebied en de Veenkoloniën komt de totale kostenstijging per ha cultuurgrond voor ongeveer de helft op rekening van de post zaaizaad en pootgoed. De kostenstijging wordt voor een groot deel genivelleerd door de hogere waarde van het stro.

Een samenvatting van de belangrijkste cijfers uit bijlage IV volgt hieronder.

KOSTENSTIJGING PER HA CULTUURGROND VOOR DE DIVERSE
TYPEBEDRIJVEN VOLGENS VOORCALCULATIE 1951 IN VERGELIJKING
TOT DE VOORCALCULATIE 1950.

Omschrijving	Noordelijke Bouwstreek	Oldambt	Z.W.-Zee- kleigebied	Veenkolo- niën
Bedrijfs grootte in ha cult.grond	42,75 ha	46,50 ha	30,- ha	23,- ha
Oppervlakte in % v.d. cult.grond				
Aardappelen en suikerbieten	13 %	3 %	34 %	39 %
Voedergewassen	16 %	13 %	20 %	9 %
Stijging v.d. kosten p.ha cult.gr.	gld/ha %	gld/ha %	gld/ha %	gld/ha %
1. Totale brutokosten	72 8,1	41 5,2	100 11,1	87 9,5
2. Hiervan door prijsstijging zaai- zaad en pootgoed	24 2,7	4 0,5	46 5,1	44 4,8
3. Iden wanneer abnormale prijs- stijging v.d. voedergranen en pootaardappelen buiten beschou- wing wordt gelaten	13 1,5	2 0,3	15 1,7	19 2,1
4. Totale netto kosten (incl. stij- ging zaaizaad en pootgoed)	61 7,2	25 3,3	97 11,2	73 8,3

Algemeen kan men dus concluderen tot een prijsstijging van een kleine 10% in de totale brutokosten, waarvan de kleinste helft ten laste van het zaaizaad en pootgoed komt.

Door hogere waardering van de stroprijzen wordt de kostenstijging echter weer in enige mate genivelleerd vooral in de gebieden waar voornamelijk stro wordt afgeleverd met name de Noordelijke Bouwstreek en het Oldambt.

KORTE TOELICHTING OP DE AFZONDERLIJKE
KOSTENFACTOREN.

A. Arbeidskosten.

De arbeidskosten zijn gebaseerd op de C.A.O.'s voor Oogst 1950, vermeerderd met de 5% loonsverhoging, welke per September 1950 inging. De berekening van de loonkosten per gewerkt uur en de accoortarieven per ha geschiedde op dezelfde wijze als voor de voorcalculaties van oogst 1949 en 1950. In onderstaande tabel wordt een samenvatting gegeven van de basisgegevens voor de berekening van de kosten per gewerkt uur voor Oogst 1951.

	Kosten p.bet.uur		Verhouding uurloon; weekloon	Perc.v. verlet,kort verzuim en vacantie	Kosten p.gewerkt uur
	a.losse arb.	b.paarde- knecht			
Noordelijke Bouwstreek	80,5 ct	80,5 ct		6 %	85,5 ct
Oldambt	80,5 "	80,5 "		4,5 %	84,0 ct
Zuid-West. Zeekleigebied					
Zeeland	80,5 "	87,6 "			
West Noord-Brabant	80,5 "	88,5 "			
Z.-Holl. Eilanden	80,5 "	89,2 "			
Gemiddeld	80,5 "	88,3 "	1 : 1	4,8 %	88,5 ct
Veenkoloniën	80,5 "	86,0 "	1 : 2	5,9 %	89,0 ct

De accoortarieven zijn, evenals bij rapport no 130 het geval was, bepaald op basis van het minimum tarief vermeerderd met 2/3 van het verschil tussen minimum- en maximum tarief. De verkregen bedragen zijn daarna verhoogd met de in bovenstaande tabel opgenomen percentages voor loonkosten voor niet gewerkte uren.

De toeslagen voor speciale werkzaamheden (kunstmeststrooien, oogstwerkzaamheden) zijn onveranderd uit de voorcalculaties van oogst 1950 overgenomen.

De sociale lasten zijn als volgt berekend in procenten van de totale loonkosten.

Ziekteverzekering	2 %
Ziekenfondsverzekering	1,8 %
Vereveningsheffing	4,5 %
Kinderbijslag	6 %
Ongevallenverzekering	1,7 %
Ouderdom- en inval. verzekering	1,4 %
Bedrijfspensioenfonds	3 %
Totaal	20,4 %

B. Paardekosten.

In de bijlage III wordt de specificatie vermeld van de kosten per werkpaard voor de afzonderlijke gebieden. Hierbij kan worden opgemerkt dat de vervoederde producten uit het eigen bedrijf, voorzover mogelijk, gewaardeerd zijn tegen de prijzen af-boerderij zoals deze voor oogst 1950 golden. In het bijzonder wordt de aandacht gevestigd op de waardering van de vervoederde haver waarvoor een gemiddelde prijs van f. 26,- per 100 kg is ingecalculeerd. Indien men de haver op f. 21,- waardeert (meer in overeenstemming met de richtprijs voor tarwe van f. 24,25 en voor gerst van f. 22,-), betekent dit dat de kosten per paardeuur tot de volgende bedragen dalen.

	Kosten per paardeuur.	
	Bij haverprijs van f. 26,-	Bij haverprijs van f. 21,-
Noordelijke Bouwstreek	83 ct	81 ct
Oldambt	93 ct	90 ct
Zuid-West. Zeekleigebied	78 ct	75 ct
Veenkoloniën	60 ct	57 ct

Voor de berekening van de invloed, welke deze daling van de kosten per paardeuur heeft op de kosten per gewas, wordt verwezen naar § 2.

De vervoederde producten uit het eigen bedrijf, waarvan geen marktprijzen bekend zijn, zijn berekend tegen de kostprijs vermeerderd met een bedrag voor ondernemersloon.

Van de overige kosten zijn de kosten van hoofbeslag met 10% verhoogd t.o.v. 1950. Verder wijzigden de afschrijvingsbedragen tengevolge van een kleine daling van de slachtwarde en een stijging van de aanschaffingswaarde. Een en ander op basis van gegevens over de 2e helft van 1950.

Voor de specificatie van de kosten zij verwezen naar Bijlage II.

C. Trekkerkosten.

De berekening van de trekkerkosten geschiedde geheel overeenkomstig de gegeven methode in Rapport no 117 voor Oogst 1949. Bij onderstaande berekening geldt eveneens het voorbehoud dat deze cijfers niet zonder meer gebruikt kunnen worden voor speciale studies van trekkerkosten. De kosten zijn gebaseerd op de prijzenstatistiek, welke door het L.E.I. wordt verzorgd. Zo werden voor benzine, petroleum en olie de laatst bekende prijzen ingecalculeerd.

De vervangingswaarde van de trekker is gebaseerd op de gegevens over het tweede halfjaar van 1950. Het betreft hier een gewogen gemiddelde voor de prijzen per November/December 1950 van hier te lande aanwezige Amerikaanse en Europese tractoren van de betrokken zwaarteklasse. De vervangingswaarde is f. 300,- hoger gesteld dan in Rapport no 130. De onderhoudskosten zijn t.o.v. 1950 met 10% verhoogd. Dit percentage berust op een schatting. In onderstaande tabel wordt de specificatie gegeven van de trekkerkosten.

TREKKERKOSTEN PER WERKUUR.

Voorcalculatie 1951.

Vervangingswaarde wieltrekker ± 25 pk f. 6.200,-

Kosten per uur.

1. Afschrijving op basis van 8000 werkuren	78	ct
2. Rente 2,4 % van de vervangingswaarde bij gemiddeld 600 werkuren per jaar	25	"
3. Reservering voor revisiekosten (1/3 x afschrijvingsbedrag)	26	"
4. Onderhoud (excl. revisiekosten)	33	"
5. Brandstofverbruik:		
benzine 0,5 l per uur à 36,7 ct	18	"
petroleum 5,8 l per uur à 17,5 ct	102	"
6. Smeerolie	16	"
7. Spuitsvet	4	"
8. Algemene kosten	8	"

Kosten per werkuur

f. 3,10

D. Werktuigkosten (excl. van de trekker).

Bij de typebedrijven wordt van een bepaalde werktuigeninventaris uitgegaan, welke in rapporten nos 115, 116 en 117 nader wordt omschreven. In overleg met de Rijkslandbouwoonsulent voor de Landbouwwerktuigen is voor ieder werktuig een bepaald type en merk aangehouden, welke typerend zijn voor de streek. Deels zijn deze werktuigen van buitenlandse herkomst, deels worden zij in het binnenland geproduceerd. Het L.E.I. beschikt thans over een uitgebreide prijzenstatistiek voor landbouwwerktuigen.

Voor het merk en type van de werktuigen welke voor het typebedrijf zijn aangehouden kan het prijsverloop dus worden nagegaan. Nu blijkt dat ondanks de stijging van het algemene prijspeil de prijzen van de landbouwwerktuigen van binnenlandse herkomst nog steeds een daling vertonen. Blijkbaar een gevolg van de concurrentie. Uiteindelijk zal een prijsstijging ook hier niet kunnen uitblijven. Momenteel is deze er echter nog niet. Werktuigen van buitenlands fabrikaat vertonen wel een stijging, maar zolang nog uit oude voorraden geleverd wordt is deze gering.

De totale vervangingswaarde van de werktuigeninventaris bij de aangenomen merken en typen is voor de verschillende gebieden als volgt:

VERVANGINGSWAARDE WERKTUIGENINVENTARIS TYPEBEDRIJVEN.

Gebied	Dec. 1949	Dec. 1950	Indexcijfer Dec.50 t.o.v. Dec.49 (49= 100)
Noordelijke Bouwstreek (excl. trekker) (trekkerbedrijf van 43,7 ha)	f. 21.800,- ¹⁾	f. 21.465,-	98
Zuid-West. Zeekleigebied (paardebedrijf van 30 ha)	f. 12.890,-	f. 13.030,-	101
Veenkoloniën (bedrijf van 23 ha)	f. 8.036,-	f. 8.075,-	100

1) Gecorrigeerd bedrag van Rapport no 130.

De kosten van rente en afschrijving vertonen in aansluiting op bovenstaande gegevens vrijwel dezelfde tendens. Wat betreft de kosten van onderhoud en aanschaf van klein gereedschap is een prijsstijging van 10% t.o.v. 1950 aangenomen waarbij rekening is gehouden met een stijging van de grondstoffenprijzen en het gestegen loonniveau. Deze kostenstijging is een schatting.

De berekening van de werktuigkosten van de verschillende producten geschiedde op overeenkomstige wijze als in de Rapporten nos 115, 116 en 117.

Voor de werktuigkosten per gewas zij verwezen naar de afzonderlijke tabel 1 t/m 16.

E. Dorskosten.

De berekening van de dorskosten voor de Noordelijke Bouwstreek en het Oldambt geschiedde op basis van de herziene dorstarieven van September 1950, dus na de 5% loonsverhoging welke in deze maand plaats vond.

Deze tarieven zijn als volgt:

Accoordtarief voor granen	f. 2,17 per 100 kg (incl. 1 ct voor fietsvergoeding)
Uurtarief	f. 25,15 (incl. 15 ct voor fietsvergoeding)
Ha-tarief (koolzaad)	f. 133,50

Bovenstaande tarieven gelden voor tractor-dorsen, inclusief een volledige personeelsbezetting. Indien het stro niet geperst wordt, is het uurtarief f. 0,50 lager gesteld. De draadkosten welke niet in bovenstaande tarieven zijn begrepen, zijn gesteld op f. 1,80 per ton geperst stro.

Voor coöperatief dorsen werd op dezelfde wijze een verlaging toegepast op de voor loonwerkers geldende tarieven als dit geschiedde voor de voorcalculaties van 1949 en 1950.

Voor het Zuid-Westelijk Zeekleigebied en de Veenkoloniën is voor Oogst 1951 een tarief gesteld op basis van de geldende tarieven voor Oogst 1950, waarbij rekening is gehouden met de verhoogde loonkosten. De tarieven zijn voor het Zuid-Westelijk Zeekleigebied gesteld op f. 1,65 per 100 kg en voor de Veenkoloniën op f. 25,50 per uur. De draadkosten zijn in deze tarieven begrepen.

F. Zaaizaad en pootgoed.

Hier zijn ook weer dezelfde hoeveelheden zaaizaad en pootgoed gebruikt als in Rapport no 130 het geval is. Ook de verhouding tussen de hoeveelheden zaaizaad en pootgoed welke werden aangekocht en welke werden aangewend uit het eigen bedrijf zijn hetzelfde genomen, terwijl ook van gelijke kwaliteit van het zaaizaad en pootgoed is uitgegaan (herkomst, klasse, maat).

Het aangekochte zaaizaad en pootgoed is gewaardeerd tegen de geldende verbruikersprijzen voor elk van de afzonderlijke gebieden.

Voor koolzaad, kanariezaad, blauwmaanzaad en spinaziezaad zijn de zaaizaadprijzen niet bekend. Daar de marktprijzen van deze producten voor Oogst 1950 ten opzichte van Oogst 1949 niet belangrijk wijzigden, zijn de kosten van het zaaizaad van deze producten ongewijzigd van Oogst 1950 overgenomen.

De waardering van het zaaizaad/pootgoed uit het eigen bedrijf aangewend geschiedde op basis van de geldende marktprijzen. In het najaar van 1950 zijn de prijzen van voedergranen, zaaigranen en pootgoed, als gevolg van de optredende schaarste, belangrijk boven het normaal te achten prijspeil gestegen. Dit heeft tot gevolg dat voor bepaalde gewassen deze kosten een vrij sterke stijging vertonen t.o.v. de voorcalculaties van 1949 en 1950. Bij de gewassen haver, vlas en aardappelen is deze stijging het grootst.

Om de invloed van deze prijsstijging op de vrije markt bij de beoordeling van de resultaten per gewas aan te geven zijn in onderstaande tabel eveneens de theoretische kosten van het zaaizaad en pootgoed voor enige graangewassen opgenomen, welke in een redelijke verhouding staan tot een prijs van f. 24,25 voor tarwe en van f. 22,- voor gerst. Voor de pootaardappelen is de theoretische berekening gebaseerd op de minimumprijzen volgens de publicatie van het Bedrijfschap voor Zaaizaad en Pootgoed voor Akker- en Weidebouw. Voor vlas werd geen theoretische berekening opgesteld daar de overheid niet meer regelend optreedt bij de prijsvorming van lijnzaad en strovlas en daarom de keuze van een basisprijs vrij willekeurig is.

De prijzen van de granen zijn verhoogd met de gebruikelijke marges voor schoningskosten, handelsmarges e.d. terwijl de minimumprijzen van het pootgoed verhoogd zijn met 20% voor ondernemersloon in verband met het bijzondere karakter van deze minimumprijzen.

Tevens is rekening gehouden met een bewaarvergoeding van f. 3,- per 100 kg. Een vergelijking van de zaaizaadkosten per ha voor de afzonderlijke gewassen is in onderstaande tabel opgenomen. Hierbij zij vermeld dat de bedragen betrekking hebben op:

- onder a. de berekende kosten op basis van marktprijzen,
- onder b. de theoretische berekening op basis van richtprijzen/
minimumprijzen,
- onder c. het verschil tussen de berekende bedragen onder a en b.

in gld.

	Noordelijke Bouwst.			Oldambt			Zuid-West.Zeeleig.			Veenkoloniën		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Rogge	41,-	41,-	-	42,-	42,-	-	-	-	-	40,-	40,-	-
Wintergerst	53,-	47,-	6,-	53,-	47,-	6,-	-	-	-	-	-	-
Zomergerst	54,-	44,-	10,-	56,-	45,-	11,-	40,-	34,-	6,-	-	-	-
Haver	53,-	38,-	15,-	61,-	44,-	17,-	49,-	35,-	14,-	55,-	40,-	15,-
Aardappelen	458,-	267,-	191,-	-	-	-	458,-	277,-	181,-	284,-	239,-	45,-

Voor de berekening van de invloed op de kosten per ha, veroorzaakt door het uitlopen van de prijzen van bepaalde producten zij verwezen naar § 2.

Voor de gespecificeerde kosten zij verwezen naar de afzonderlijke tabellen 1 t/m 16.

G. Bemesting.

De bemestingskosten zijn berekend met behulp van de prijzenstatistiek van verbruikersprijzen van meststoffen welke verzorgd wordt door het Landbouw-Economisch Instituut.

De gemiddelde prijzen per kg zuiver meststof zijn op overeenkomstige wijze berekend als voor de voorcalculatie voor oogst 1950.

In onderstaande tabel worden voor de verschillende meststoffen de prijzen vermeld per kg zuivere meststof, op basis waarvan voor de afzonderlijke gebieden de gemiddelde prijs berekend is.

PRIJZEN PER KG ZUIVERE MESTSTOF.

	in cts		
	Noordelijk Groningen	Z.W.-Zee- kleigebied	Veenkolo- niën
<u>Stikstof</u>			
Chili	146,5	146,5	146,5
Kalksalpeter	106,5	108,5	109,0
Kalkammonsalpeter	81,0	83,0	84,0
Zwavelz. ammoniak	80,0	83,5	85,5
Kalkstikstof	-	112,0	111,0
Gemiddelde prijs p. kg zuivere N	88/89,5 cts	90 cts	89,5/85,5 cts
<u>Fosforzuur</u>			
Superfosfaat	51,0	50,0	52,7
Thomasslakkenmeel	-	-	64,0
Gemiddelde prijs p. kg zuivere P ₂ O ₅	51 cts	50 cts	58 cts
<u>Kali</u>			
Kali 40%	31 cts	32 cts	31 cts

De gemiddelde prijzen voor stikstof zijn voor Noordelijk Groningen voor resp. de Noordelijke Bouwstreek en het Oldambt. Voor de Veenkoloniën hebben de prijzen betrekking op de kosten per kg N voor resp. granen en aardappelen.

De bemestingskosten van de overige meststoffen zijn onveranderd van de voorcalculatie voor oogst 1950 overgenomen.

H. Kosten ziektebestrijding.

De kosten van het bespuiten door loonsproeier zijn gesteld op f. 12,- en f. 11,- per ha voor resp. Noordelijk Groningen en het Zuid-Westelijk Zeekleigebied. In deze kosten zijn de bestrijdingsmiddelen niet begrepen. De kosten van de bestrijdingsmiddelen zijn ingevolge de beschikbare prijsopgaven nog niet verhoogd, behalve bij kopersulfaat. Dit product kost thans f. 0,90 per kg.

I. Pacht en onderhoud gebouwen.

De bepaling van de vermoedelijke pacht per ha en de kosten van het onderhoud aan bedrijfsgebouwen, welke voor rekening komen van de pachter, geschiedde op basis van de uitkomsten van de bedrijfsboekhoudingen van het L.E.I. over het boekjaar 1949/50, welke in onderstaande tabel zijn vermeld.

PACHT EN ONDERHOUD BEDRIJFSGEBOUWEN PER HA CULT.GROND (gem. maat) (Uitkomsten bedrijfsboekhoudingen van het L.E.I. - oogst 1949)

	Aantal waarn.	Pacht	Onderhoud gebouwen	Totaal p. ha
<u>Noordelijk Groningen</u>				
Noordelijke Bouwstreek	18	f. 141,-	f. 9,-	f. 150,-
Oldambt	9	" 120,-	" 7,-	" 127,-
<u>Zuid-West. Zeekleigebied</u>				
Zuid-Holl. Eilanden	12	" 115,-	" 12,-	" 127,-
West. Noord-Brabant	9	" 100,-	" 4,-	" 104,-
Zuid. Zeeuwse Eilanden	11	" 113,-	" 6,-	" 119,-
Noord. " "	8	" 113,-	" 9,-	" 122,-
<u>Veenkoloniën</u>				
Groninger Veenkoloniën	15	" 104,-	" 4,-	" 108,-
Drentse Veenkoloniën	9	" 92,-	" 1,-	" 93,-
Overijsselse Veenkoloniën	13	" 93,-	" 5,-	" 98,-

Rekening houdend met een tendentie tot verdere stijging van het pachtniveau zijn de totale kosten inclusief het onderhoud voor bedrijfsgebouwen gesteld op de volgende bedragen voor oogst 1951.

Noordelijke Bouwstreek	f. 160,- per ha (gemeten maat)
Oldambt	" 140,- " " " "
Zuid-Westelijk Zeekleigebied	" 130,- " " " "
Veenkoloniën	" 110,- " " " "

J. Diverse kosten.

- Bindertouw. De kosten van bindertouw zijn gebaseerd op een prijs van f. 2,16 per kg.
- Afleveringskosten. Deze kosten zijn verhoogd met 5% t.o.v. de voorcalculatie van oogst 1950.
- Omzetbelasting. Deze kosten zijn ongewijzigd van de voorcalculatie van 1949 en 1950 overgenomen daar omtrent de hoogte van de geldelijke opbrengsten per gewas geen schatting kan worden gemaakt.
- Algemene kosten. Deze kosten zijn gebaseerd op de laatst beschikbaar gekomen gegevens uit de bedrijfsboekhoudingen van het L.E.I. over het boekjaar 1949/50. Op grond van de gegevens voor dit boekjaar zijn de kosten hoger gesteld dan in vorige rapporten het geval was.

K. Waardering bijproducten.

Voor de berekening van de netto kosten per ha van het hoofdproduct is het nodig een schatting te maken van de vermoedelijke opbrengst van het bijproduct. De bepaling van de vermoedelijke opbrengstprijz van graanstro wordt echter bemoeilijkt door de grote fluctuaties welke er in de loop van enige jaren in de prijs van dit product voorkwamen. Zo steeg de prijs in de tweede helft van 1950 tot ongeveer f. 40,- per ton. De stroprijzen zijn echter de laatste tijd nog hoger opgelopen. Het kwantum stro dat uiteindelijk tegen de zeer hoge prijzen wordt verkocht is niet groot. Het overgrote deel van de oogst is tegen meer normale prijzen verkocht.

Ingevolge mededelingen van het Bedrijfschap voor Hooi en Stro is één van de voornaamste oorzaken van het strotekort gelegen in de omstandigheid dat tengevolge van de ongunstige verwachtingen omtrent de stroprijz in dit seizoen (gezien de prijzen van oogst 1949) er veel stro is vermorst. Naast het toenemend verbruik van maaidorsmachines droegen de ongunstige weersomstandigheden er mede toe bij dat veel stro verloren ging.

Verwacht mag worden dat in het volgende seizoen de strovoorziening beter zal verlopen, zodat men mag verwachten dat de huidige abnormaal hoge prijzen bij gemiddelde stro-oogsten en meer normale weersomstandigheden zich niet zullen handhaven.

Wel mag echter verwacht worden, mede door de grote vraag naar strocarton, dat de stroprijz hoger zal liggen dan deze in 1949/50 was. Voor Noordelijk Groningen en de Veenkoloniën is de stroprijz op f. 25,- gesteld, terwijl voor het Zuid-Westelijk Zeekleigebied f. 20,- is aangenomen.

De opbrengstprijz voor erwtenstro is gesteld op f. 40,- per 1000 kg. De prijs van voeraardappelen is evenals voor de voorcalculatie voor 1950 gesteld op f. 4,- per 100 kg. De waardering van de overige bijproducten zoals, bietenkoppen en -blad is ongewijzigd van de voorcalculatie van 1950 overgenomen. Het is evenwel niet onmogelijk dat de prijs van het suikerbietenloof wat zal stijgen.

Bijlage II.

PRODUCTIEKOSTEN PER HA GEWAS.

In de navolgende tabellen nos 1 t/m 16 zijn de productiekosten opgenomen van de voornaamste akkerbouwproducten in de verschillende landbouwgebieden. Tevens is hierbij de kostenstijging vermeld per ha, per 100/1000 kg en in procenten t.o.v. de voorcalculatie van oogst 1950. Ter bepaling van de prijsstijging per 100/1000 kg zijn de opbrengsten van rapport no. 130 nog aangehouden en wel de opbrengsten bij opbrengstniveau A.

PRODUCTIEKOSTEN PER HA WINTERTARWE.

Voorcalculatie 1951.

Omschrijving	Noordelijke Bouwstreek	Oldambt	Zuid-West. Zeekleigebied
A. Specificatie kosten			
1. Arbeidskosten:			
a. uurlonen	144,-	174,-	204,-
b. toeslagen	5,-	5,-	6,-
c. sociale lasten	30,-	37,-	43,-
2. Paardekosten	56,-	78,-	116,-
3. Trekkerkosten	52,-	53,-	-, -
4. Werktuigkosten	70,-	67,-	62,-
5. Werk door derden: dorsen	88,-	73,-	60,-
6. Zaaizaad en ontsmetting	57,-	57,-	53,-
7. Bemesting:			
a. stikstof	40,-	36,-	45,-
b. fosforzuur	17,-	10,-	24,-
c. kali	11,-	5,-	9,-
d. diverse bemestingskosten	15,-	19,-	19,-
8. Bindertouw	14,-	14,-	13,-
9. Rente omlopend kapitaal	20,-	20,-	20,-
10. Omzetbelasting	2,-	2,-	1,-
11. Algemene kosten	20,-	20,-	19,-
12. Pacht (incl. onderhoud gebouwen)	160,-	140,-	130,-
13. Drainagemateriaal	2,-	3,-	3,-
14. Bruto kosten	803,-	813,-	827,-
15. Af: Opbrengst bijproduct	130,-	130,-	88,-
16. Netto kosten	673,-	683,-	739,-
B. Stijging van de kosten per ha en per 100 kg t.o.v. de Voorcalculatie 1950.			
1. Stijging in gld. per ha van			
a. Bruto kosten	52,-	48,-	57,-
b. Netto kosten	16,-	12,-	35,-
2. Indexcijfers (1950 = 100)			
a. Bruto kosten	106,9	106,3	107,4
b. Netto kosten	102,4	101,8	105,0
3. Stijging van de kostprijs per 100 kg			
a. bij opbrengstniveau A	f. 0,40	f. 0,35	f. 0,95

PRODUCTIEKOSTEN PER HA ZOMERTARWE.
Voorcalculatie 1951.

Omschrijving	Noordelijke Bouwstreek	Oldambt
A. Specificatie kosten		
1. Arbeidskosten:		
a. uurlonen	152,-	180,-
b. toeslagen	5,-	5,-
c. sociale lasten	32,-	38,-
2. Paardekosten	54,-	75,-
3. Trekkerkosten	60,-	55,-
4. Werktuigkosten	70,-	67,-
5. Werk door derden: dorsen	80,-	67,-
6. Zaaizaad en ontsmetting	60,-	61,-
7. Bemesting:		
a. stikstof	40,-	36,-
b. fosforzuur	17,-	10,-
c. kali	11,-	5,-
d. diverse bemestingskosten	15,-	19,-
8. Bindertouw	13,-	13,-
9. Rente omlopend kapitaal	20,-	20,-
10. Omzetbelasting	2,-	2,-
11. Algemene kosten	20,-	20,-
12. Pacht (incl. onderhoud gebouwen)	160,-	140,-
13. Drainagemateriaal	2,-	3,-
14. Bruto kosten	813,-	816,-
15. Af: Opbrengst bijproduct	125,-	125,-
16. Netto kosten	688,-	691,-
B. Stijging van de kosten per ha en per 100 kg t.o.v. de Voorcalculatie oogst 1950		
1. Stijging in gld. per ha van		
a. Bruto kosten	61,-	56,-
b. Netto kosten	24,-	21,-
2. Indexcijfers (1950 = 100)		
a. Bruto kosten	108,1	107,4
b. Netto kosten	103,9	103,1
3. Stijging van de kostprijs per 100 kg		
a. bij opbrengstniveau A	f. 0,75	f. 0,65

PRODUCTIEKOSTEN PER HA ROGGE.

Voorcalculatie 1951.

Omschrijving	Noordelijke Bouwstreek	Oldambt	Veenkoloniën
A. Specificatie kosten			
1. Arbeidskosten:			
a. uurlonen	137,-	160,-	174,-
b. toeslagen	6,-	6,-	4,-
c. sociale lasten	29,-	34,-	36,-
2. Paardekosten	56,-	73,-	64,-
3. Trekkerkosten	55,-	56,-	-
4. Werktuigkosten	70,-	67,-	55,-
5. Werk door derden: dorsen	78,-	66,-	64,-
6. Zaaizaad en ontsmetting	42,-	43,-	41,-
7. Bemesting:			
a. stikstof	44,-	40,-	72,-
b. fosforzuur	16,-	9,-	35,-
c. kali	13,-	5,-	23,-
d. diverse bemestingskosten	15,-	19,-	26,-
8. Bindertouw	14,-	13,-	10,-
9. Rente omlopend kapitaal	20,-	20,-	20,-
10. Omzetbelasting	2,-	2,-	2,-
11. Algemene kosten	20,-	20,-	15,-
12. Pacht (incl. onderhoud gebouwen)	160,-	140,-	110,-
13. Drainagemateriaal	8,-	3,-	-
14. Bruto kosten	779,-	776,-	751,-
15. Af: Ophrengst bijproduct	130,-	125,-	113,-
16. Netto kosten	649,-	651,-	638,-
B. Stijging van de kosten per ha en per 100 kg t.o.v. de Voorcalculatie Oogst 1950			
1. Stijging in gld. per ha van			
a. Bruto kosten	50,-	42,-	50,-
b. Netto kosten	14,-	7,-	10,-
2. Indexcijfers (1950 = 100)			
a. Bruto kosten	106,5	105,7	107,1
b. Netto kosten	102,2	101,1	102,9
3. Stijging van de kostprijs per 100 kg			
a. bij opbrengstniveau A	f. 0,40	f. 0,25	f. 0,60

PRODUCTIEKOSTEN PER HA WINTERGERST.

Voorcalculatie 1951.

Omschrijving	Noordelijke Bouwstreek	Oldambt
A. Specificatie kosten		
1. Arbeidskosten:		
a. uurlonen	139,-	164,-
b. toeslagen	5,-	5,-
c. sociale lasten	29,-	34,-
2. Paardekosten	57,-	79,-
3. Trekkerkosten	53,-	53,-
4. Werktuigkosten	70,-	67,-
5. Werk door derden: dorsen	85,-	71,-
6. Zaaizaad en ontsmetting	54,-	54,-
7. Bemesting:		
a. stikstof	40,-	36,-
b. fosforzuur	14,-	8,-
c. kali	13,-	5,-
d. diverse bemestingskosten	15,-	19,-
8. Bindertouw	10,-	10,-
9. Rente omlopend kapitaal	20,-	20,-
10. Omzetbelasting	2,-	2,-
11. Algemene kosten	20,-	20,-
12. Pacht (incl. onderhoud gebouwen)	160,-	140,-
13. Drainagemateriaal	2,-	3,-
14. Bruto kosten	788,-	790,-
15. Af: Opbrengst bijproduct	93,-	85,-
16. Netto kosten	695,-	705,-
B. <u>Stijging van de kosten per ha en per 100 kg t.o.v. de Voorcalculatie Oogst 1950</u>		
1. Stijging in gld. per ha van		
a. Bruto kosten	54,-	47,-
b. Netto kosten	28,-	23,-
2. Indexcijfers (1950 = 100)		
a. Bruto kosten	107,4	106,3
b. Netto kosten	104,2	103,4
3. Stijging van de kostprijs per 100 kg		
a. bij opbrengstniveau A	f. 0,75	f. 0,65

PRODUCTIEKOSTEN PER HA ZOMERGERST.

Voorcalculatie 1951.

Omschrijving	Noordelijke Bouwstreek	Oldambt	Zuid-West. Zeekleigebied
<u>A. Specificatie kosten</u>			
1. Arbeidskosten:			
a. uurlonen	152,-	180,-	176,-
b. toeslagen	5,-	5,-	6,-
c. sociale lasten	32,-	38,-	37,-
2. Paardekosten	54,-	75,-	119,-
3. Trekkerkosten	60,-	55,-	-
4. Werktuigkosten	70,-	67,-	62,-
5. Werk door derden: dorsen	76,-	66,-	71,-
6. Zaaizaad en ontsmetting	55,-	57,-	41,-
7. Bemesting:			
a. stikstof	40,-	36,-	32,-
b. fosforzuur	16,-	9,-	24,-
c. kali	14,-	6,-	11,-
d. diverse bemestings- kosten	15,-	19,-	19,-
8. Bindertouw	10,-	10,-	13,-
9. Rente omlopend kapitaal	20,-	20,-	20,-
10. Omzetbelasting	2,-	2,-	1,-
11. Algemene kosten	20,-	20,-	19,-
12. Pacht (incl. onderhoud gebouwen)	160,-	140,-	130,-
13. Drainagemateriaal	2,-	3,-	3,-
14. Bruto kosten	803,-	808,-	784,-
15. Af: Opbrengst bijproduct	83,-	85,-	60,-
16. Netto kosten	720,-	723,-	724,-
<u>B. Stijging van de kosten per ha en per 100 kg t.o.v. de Voor- calculatie Oogst 1950</u>			
1. Stijging in gld. per ha van			
a. Bruto kosten	52,-	48,-	54,-
b. Netto kosten	28,-	24,-	39,-
2. Indexcijfers (1950 = 100)			
a. Bruto kosten	106,9	106,3	107,4
b. Netto kosten	104,1	103,4	105,7
3. Stijging van de kostprijs per 100 kg			
a. bij opbrengstniveau A	f. 0,85	f. 0,70	f. 1,05

PRODUCTIEKOSTEN PER HA HAYER.

Voorcalculatie 1951.

Omschrijving	Noordelijke Bouwstreek	Oldambt	Zuid-West. Zeekeigebied	Veenkol.
A. Specificatie kosten				
1. Arbeidskosten:				
a. uurlonen	152,-	180,-	196,-	185,-
b. toeslagen	5,-	5,-	6,-	4,-
c. sociale lasten	32,-	38,-	41,-	39,-
2. Paardekosten	54,-	75,-	117,-	66,-
3. Trekkerkosten	60,-	55,-	-	-
4. Werktuigkosten	70,-	67,-	62,-	55,-
5. Werk door derden: dorsen	95,-	76,-	59,-	77,-
6. Zaaizaad en ontsmetting	54,-	62,-	50,-	56,-
7. Bemesting				
a. stikstof	40,-	36,-	36,-	72,-
b. fosforzuur	21,-	12,-	24,-	35,-
c. kali	20,-	8,-	13,-	47,-
d. diverse bemestingskosten	15,-	19,-	19,-	26,-
8. Bindertouw	11,-	11,-	13,-	10,-
9. Rente omlopend kapitaal	20,-	20,-	20,-	20,-
10. Omzetbelasting	2,-	2,-	1,-	2,-
11. Algemene kosten	20,-	20,-	19,-	15,-
12. Pacht (incl. onderhoud gebouwen)	160,-	140,-	130,-	110,-
13. Drainagemateriaal	2,-	3,-	3,-	-
14. Bruto kosten	833,-	829,-	809,-	819,-
15. Af: Opbrengst bijproduct	105,-	103,-	64,-	95,-
16. Netto kosten	728,-	726,-	745,-	724,-
B. Stijging van de kosten per ha en per 100 kg t.o.v. de Voor- calculatie Oogst 1950				
1. Stijging in gld. per ha van				
a. Bruto kosten	60,-	35,-	63,-	62,-
b. Netto kosten	30,-	26,-	47,-	35,-
2. Indexcijfers (1950 = 100)				
a. Bruto kosten	107,0	107,1	108,4	108,2
b. Netto kosten	104,0	103,7	106,7	105,1
3. Stijging van de kosten				
a. bij opbrengstniveau A	f. 0,75	f. 0,65	f. 1,30	f. 0,95

PRODUCTIEKOSTEN PER HA VELDBONEN,
Voorcalculatie 1951.

Omschrijving	Noordelijke Bouwstreek	Oldambt (Gemengd met wikken)
A. Specificatie kosten		
1. Arbeidskosten:		
a. uurlonen	171,-	193,-
b. toeslagen	5,-	5,-
c. sociale lasten	36,-	40,-
2. Paardekosten	62,-	80,-
3. Trekkerkosten	55,-	62,-
4. Werktuigkosten	69,-	64,-
5. Werk door derden: dorsen	74,-	80,-
6. Ziektebestrijding	8,-	8,-
7. Zaaizaad en ontsmetting	88,-	109,-
8. Bemesting:		
a. fosforzuur	21,-	12,-
b. kali	23,-	10,-
c. diverse bemestingskosten	15,-	19,-
9. Bindertouw	11,-	9,-
10. Rente omlopend kapitaal	20,-	20,-
11. Omzetbelasting	-	9,-
12. Algemene kosten	20,-	20,-
13. Pacht (incl. onderhoud gebouwen)	160,-	140,-
14. Drainagemateriaal	2,-	3,-
15. Bruto kosten	840,-	883,-
16. Af: opbrengst bijproduct	33,-	303,- 1)
17. Netto kosten	807,-	580,-
B. Stijging van de kosten per ha en per 100 kg t.o.v. de Voorcalcula- tie 1950.		
1. Stijging in gld. per ha van		
a. Bruto kosten	44,-	39,-
b. Netto kosten	44,-	39,-
2. Indexcijfers (1950 = 100)		
a. Bruto en Netto kosten	105,8	107,2
3. Stijging van de kosten per 100 kg		
a. bij opbrengstniveau A	f. 1,55	f. 2,15

1) Opbrengst bijproduct is bij opbrengstniveau A (wikken f. 270,-
en stro f. 33,- per ha)

PRODUCTIEKOSTEN PER HA GROENE ERWTEN

Voorcalculatie 1951.

Omschrijving	Noordelijke Bouwstreek	Oldambt	Zuid-West. Zeekleigebied
A. Specificatie kosten			
1. Arbeidskosten:			
a. uurlonen	206,-	232,-	240,-
b. accoordlonen	-	-	46,-
c. toeslagen	6,-	6,-	5,-
d. sociale lasten	43,-	49,-	59,-
2. Paardekosten	75,-	92,-	109,-
3. Trekkerkosten	44,-	45,-	-
4. Werktuigkosten	79,-	78,-	78,-
5. Werk door derden: dorsen	65,-	67,-	40,-
6. Ziektebestrijding	16,-	16,-	15,-
7. Zaaizaad en ontsmetting	134,-	164,-	107,-
8. Bemesting:			
a. stikstof	4,-	4,-	9,-
b. fosforzuur	12,-	7,-	17,-
c. kali	9,-	4,-	7,-
d. diverse bemestingskosten	15,-	19,-	19,-
9. Rente omlopend kapitaal	20,-	20,-	20,-
10. Algemene kosten	20,-	20,-	19,-
11. Pacht (incl. onderhoud gebouwen)	160,-	140,-	130,-
12. Drainagemateriaal	2,-	3,-	3,-
13. Bruto kosten	910,-	966,-	923,-
14. Af: Opbrengst bijproduct	76,-	72,-	60,-
15. Netto kosten	834,-	894,-	863,-
B. Stijging van de kosten per ha en per 100 kg t.o.v. de voorcalcula- tie 1950.			
1. Stijging in gld. per ha van			
a. Bruto kosten	46,-	42,-	51,-
b. Netto kosten	37,-	33,-	44,-
2. Indexcijfers (1950 = 100)			
a. Bruto kosten	105,3	104,5	105,8
b. Netto kosten	104,6	103,8	105,4
3. Stijging van de kosten per 100 kg			
a. bij opbrengstniveau A	f. 1,30	f. 1,40	f. 1,75

PRODUCTIEKOSTEN PER HA KOOLZAAD.

Voorcalculatie 1951.

Omschrijving	Noordelijke Bouwstreek	Oldambt	Zuid-West. Zeekleigebied
A. Specificatie kosten			
1. Arbeidskosten:			
a. uurlonen	162,-	190,-	200,-
b. toeslagen	7,-	7,-	6,-
c. sociale lasten	34,-	40,-	42,-
2. Paardekosten	66,-	83,-	126,-
3. Trekkerkosten	56,-	58,-	-
4. Werktuigkosten	68,-	64,-	63,-
5. Werk door derden: dorsen	113,-	99,-	88,-
6. Ziektebestrijding	35,-	35,-	45,-
7. Zaaizaad en ontsmetting	9,-	9,-	9,-
8. Bemesting:			
a. stikstof	79,-	90,-	126,-
b. fosforzuur	24,-	14,-	31,-
c. kali	10,-	4,-	8,-
d. diverse bemestingskosten	15,-	19,-	19,-
9. Bindertouw	15,-	15,-	13,-
10. Rente omlopend kapitaal	20,-	20,-	20,-
11. Omzetbelasting	44,-	39,-	41,-
12. Algemene kosten	20,-	20,-	19,-
13. Pacht (incl. onderhoud gebouwen)	160,-	140,-	130,-
14. Drainagemateriaal	2,-	3,-	3,-
15. Bruto kosten	939,-	949,-	989,-
B. Stijging van de kosten per ha en per 100 kg t.o.v. de Voorcalcula- tie 1950.			
1. Stijging van de kosten per ha van			
a. Bruto kosten	49,-	43,-	56,-
2. Indexcijfers (1950 = 100)			
a. Bruto kosten	105,5	104,7	106,0
3. Stijging van de kosten per 100 kg			
a. bij opbrengstniveau A	f. 1,95	f. 1,95	f. 2,45

PRODUCTIEKOSTEN PER HA KARWIJZAAD.

Voorcalculatie 1951.

Omschrijving	Noordelijke Bouwstreek	Oldambt
A. Specificatie kosten		
1. Arbeidskosten		
a. uurlonen	180,- ¹⁾	183,- ¹⁾
b. toeslagen	5,-	5,-
c. sociale lasten	38,-	38,-
2. Paardkosten	53,-	66,-
3. Trekkerkosten	10,-	10,-
4. Werktuigkosten	68,-	64,-
5. Werk door derden: dorsen	71,-	70,-
6. Ziektebestrijding	48,-	48,-
7. Zaaizaad en ontsmetting	19,-	23,-
8. Bemesting:		
a. stikstof	79,-	90,-
b. fosforzuur	12,-	7,-
c. kali	14,-	6,-
d. diverse bemestingskosten	15,-	19,-
9. Bindertouw	11,-	11,-
10. Rente omlopend kapitaal	20,-	20,-
11. Omzetbelasting	30,-	33,-
12. Algemene kosten	20,-	20,-
13. Pacht (incl. onderhoud gebouwen)	160,-	140,-
14. Drainagemateriaal	2,-	3,-
15. Bruto kosten	855,-	856,-
B. Stijging van de kosten per ha en per 100 kg t.o.v. de Voorcalcula- tie 1950.		
1. Stijging van de kosten per ha		
a. Bruto kosten	43,-	36,-
2. Indexcijfers (1950 = 100)		
a. Bruto kosten	105,3	104,4
3. Stijging van de kosten per 100 kg		
a. bij opbrengstniveau A	f. 2,85	f. 2,25

1) In de voorcalculatie 1949 en 1950 zijn de kosten voor grondbewerking abusievelijk opgenomen. Dit geldt eveneens voor de paarde- en trekkerkosten.

L.E.I.

PRODUCTIEKOSTEN PER HA KANARIE- EN SPINAZIEZAAD.

Voorcalculatie 1951.

Omschrijving	Oldambt	
	Kanariezaad	Spinaziezaad
A. Specificatie kosten		
1. Arbeidskosten:		
a. uurlonen	198,-	219,-
b. toeslagen	6,-	6,-
c. sociale lasten	42,-	46,-
2. Paardekosten	76,-	86,-
3. Trekkerkosten	56,-	55,-
4. Werktuigkosten	64,-	64,-
5. Werk door derden: dorsen	58,-	63,-
6. Zaaizaad en ontsmetting	26,-	20,-
7. Bemesting:		
a. stikstof	36,-	72,-
b. fosforzuur	10,-	10,-
c. kali	5,-	5,-
d. diverse bemestingskosten	19,-	19,-
8. Bindertouw	13,-	11,-
9. Rente omlopend kapitaal	20,-	20,-
10. Omzetbelasting	2,-	28,-
11. Algemene kosten	20,-	20,-
12. Pacht (incl. onderhoud gebouwen)	140,-	140,-
13. Drainagemateriaal	3,-	3,-
14. Bruto kosten	794,-	887,-
15. Af: Opbrengst bijproduct	123,-	-
16. Netto kosten	671,-	887,-
B. <u>Stijging van de kosten per ha en per 100 kg t.o.v. de Voorcalculatie 1950</u>		
1. Stijging van de kosten per ha		
a. Bruto kosten	39,-	37,-
b. Netto kosten	4,-	37,-
2. Indexcijfers (1950 = 100)		
a. Bruto kosten	105,2	104,4
b. Netto kosten	100,6	104,4
3. Stijging van de kosten per 100 kg		
a. bij opbrengstniveau A	f. 0,15	f. 2,65

PRODUCTIEKOSTEN PER HA SUIKERBIETENZAAD.

Voorcalculatie 1951.

Omschrijving	Noordelijke Bouwstreek	Oldambt
A. Specificatie kosten		
1. Arbeidskosten:		
a. uurlonen	319,-	385,-
b. accoordlonen	160,-	173,-
c. toeslagen	5,-	7,-
d. sociale lasten	99,-	115,-
2. Paardekosten	97,-	125,-
3. Trekkerkosten	53,-	62,-
4. Werktuigkosten	71,-	75,-
5. Werk door derden: dorsen	155,-	148,-
6. Ziektebestrijding	2,-	2,-
7. Pootgoed	265,-	270,-
8. Bemesting:		
a. stikstof	106,-	112,-
b. fosforzuur	17,-	10,-
c. kali	23,-	10,-
d. diverse bemestingskosten	15,-	19,-
9. Rente omlopend kapitaal	25,-	85,-
10. Omzetbelasting	55,-	54,-
11. Algemene kosten	20,-	20,-
12. Pacht (incl. onderhoud gebouwen)	160,-	140,-
13. Drainagemateriaal	2,-	3,-
14. Bruto kosten	1649,-	1755,-
B. Stijging van de kosten per ha en per 100 kg t.a.v. de Voorcalcula- tie 1950.		
1. Stijging van de kosten per ha		
a. Bruto kosten	74,-	74,-
2. Indexcijfer (1950 = 100)		
a. Bruto kosten	104,7	104,4
3. Stijging van de kosten per 100 kg		
a. bij opbrengstniveau A	f. 2,49	f. 2,55

PRODUCTIEKOSTEN PER HA BLAUWMAANZAAD.

Voorcalculatie 1951.

Omschrijving	Zuid-West. Zeekleigebied
<u>A. Specificatie kosten</u>	
1. Arbeidskosten:	
a. uurlonen	189,-
b. toeslagen	4,-
c. sociale lasten	39,-
2. Paardekosten	121,-
3. Werktuigkosten	63,-
4. Werk door derden: dorsen	66,-
5. Zaaizaad	6,-
6. Bemesting:	
a. stikstof	126,-
b. fosforzuur	15,-
c. kali	6,-
d. diverse bemestingskosten	19,-
7. Bindertouw	13,-
8. Rente omlopend kapitaal	20,-
9. Omzetbelasting	26,-
10. Algemene kosten	19,-
11. Pacht (incl. onderhoud gebouwen)	130,-
12. Drainagemateriaal	3,-
13. Bruto kosten	865,-
<u>B. Stijging van de kosten per ha en per 100 kg t.o.v. de Voorcalcula- tie 1950.</u>	
1. Stijging van de kosten per ha van	
a. Bruto kosten	50,-
2. Indexcijfer (1950 = 100)	
a. Bruto kosten	106,4
3. Stijging van de kosten per 100 kg	
a. bij opbrengstniveau A	f. 4,5

PRODUCTIEKOSTEN PER HA VLAS (ONGEREPELD)

Voorcalculatie 1951.

Omschrijving	In schuur	In klamp
	Noordelijke Bouwtreek	Zuid-West. Zeekleigebied
A. Specificatie kosten		
1. Arbeidskosten:		
a. uurlonen;	200,-	174,-
b. accoordlonen	43,-	220,-
c. toeslagen	6,-	2,-
d. sociale lasten	51,-	81,-
2. Paardekosten	85,-	101,-
3. Trekkerkosten	44,-	-
4. Werktuigkosten	96,-	56,-
5. Ziektebestrijding	4,-	16,-
6. Zaaizaad en ontsmetting	251,-	321,-
7. Bemesting:		
a. stikstof	26,-	36,-
b. fosforzuur	17,-	24,-
c. kali	15,-	11,-
d. diverse bemestingskosten	15,-	19,-
8. Bindertouw	17,-	-
9. Rente omlopend kapitaal	20,-	20,-
10. Omzetbelasting	13,-	10,-
11. Dekstro (400 kg)	-	8,-
12. Algemene kosten	20,-	19,-
13. Pacht (incl. onderhoud gebouwen)	160,-	130,-
14. Drainsgemateriaal	2,-	3,-
15. Bruto kosten	1085,-	1251,-
B. Stijging van de kosten per ha en per 100 kg t.o.v. de Voorcalcula- tie 1950		
1. Stijging van de kosten per ha		
a. Bruto kosten	181,-	224,-
2. Indexcijfer (1950 = 100)		
a. Bruto kosten	120,0	121,8
3. Stijging van de kosten per 100 kg		
a. bij opbrengstniveau A	f. 2,60	f. 3,-

PRODUCTIEKOSTEN PER HA CONSUMPTIE-AARDAPPELEN
EN FABRIEKSAARDAPPELEN.

Voorcalculatie 1951.

Omschrijving	Consumptie-aardappelen (Herfstaflevering)		Fabrieks- aardappelen
	Noordelijke Bouwstreek	Zuid-West. Zeekleigebied	Veenkolo- niën
A. Specificatie kosten			
1. Arbeidskosten:			
a. uurlonen	325,-	324,-	250,-
b. accoordlonen	242,-	177,-	213,-
c. toeslagen	5,-	-	2,-
d. sociale lasten	117,-	102,-	85,- 1)
2. Paardekosten	128,-	184,-	77,-
3. Trekkerkosten	46,-	-	-
4. Werktuigkosten	115,-	105,-	58,-
5. Ziektebestrijding	46,-	68,-	7,-
6. Pootgoed	458,-	458,-	284,-
7. Bemesting:			
a. stikstof	106,-	99,-	120,-
b. fosforzuur	23,-	31,-	35,-
c. kali	34,-	26,-	70,-
d. diverse bemestingskosten	15,-	19,-	26,-
8. Rente omlopend kapitaal	25,-	25,-	20,-
9. Dekstro	19,-	15,-	-
10. Algemene kosten	20,-	19,-	15,-
11. Pacht (incl. onderhoud gebouwen)	160,-	130,-	110,-
12. Drainagemateriaal	2,-	3,-	-
13. Bruto kosten	1886,-	1785,-	1372,-
14. Af: Opbrengst bijproduct	160,-	160,-	-
15. Netto kosten	1726,-	1625,-	1372,-
B. Stijging van de kosten per ha en per 100 kg t.o.v. de Voor- calculatie 1950.			
1. Stijging van de kosten per ha			
a. Bruto en netto kosten	317,-	313,-	160,-
2. Indexcijfer (1950 = 100)			
a. Bruto en netto kosten	122,5	123,8	113,2
3. Stijging van de kosten per 100 kg			
a. bij opbrengstniveau A	f. 1,30	f. 1,30	f. 0,55

1) Fabrieksaardappelen: soc. lasten v. accoordloon = 15,9%.

L.E.I.

PRODUCTIEKOSTEN PER HA SUIKERBIETEN.

Voorcalculatie 1951.

Omschrijving	Noordelijke Bouwstreek	Oldambt	Zuid-West. Zeekleigebied
A. Specificatie kosten			
1. Arbeidskosten:			
a. uurlonen	160,-	190,-	166,-
b. accoordlonen	395,-	429,-	354,-
c. toeslagen	7,-	8,-	-
d. sociale lasten	115,-	128,-	106,-
2. Paardekosten	92,-	130,-	157,-
3. Trekkerkosten	60,-	55,-	-
4. Werktuigkosten	79,-	90,-	75,-
5. Ziektebestrijding	-	-	8,-
6. Zaaizaad en ontsmetting	27,-	27,-	34,-
7. Bemesting:			
a. stikstof	106,-	116,-	99,-
b. fosforzuur	35,-	19,-	48,-
c. kali	46,-	20,-	35,-
d. diverse bemestingskosten	15,-	19,-	19,-
8. Rente omlopend kapitaal	20,-	20,-	20,-
9. Afleveringskosten	21,-	25,-	50,-
10. Algemene kosten	20,-	20,-	19,-
11. Pacht (incl. onderhoud gebouwen)	160,-	140,-	130,-
12. Drainagemateriaal	2,-	3,-	3,-
13. Bruto kosten	1360,-	1439,-	1323,-
14. Af: Opbrengst bijproduct	150,-	100,-	60,-
15. Netto kosten	1210,-	1339,-	1263,-
B. Stijging van de kosten per ha en per 100 kg t.o.v. de voor- calculatie 1950.			
1. Stijging van de kosten per ha			
a. Bruto en netto kosten	67,-	62,-	72,-
2. Indexcijfers (1950 = 100)			
a. Bruto en netto kosten	105,9	104,9	106,0
3. Stijging van de kosten per 1000 kg			
a. bij opbrengstniveau A	f. 1,85	f. 1,75	f. 1,75

KOSTEN PER WERKPAARD.
(Voorcalculatie 1951)

Omschrijving	Noordelijke Bouwstreek	Oldambt	Zuid-West. Zeekleigeb.	Veenkolo- niën
1. Voederkosten				
a. Ruwvoer: Klaverhooi	81,-	66,-	154,-	} 275,- 1)
Bonenstro	5,-	10,-	-	
Erwtenstro	8,-	16,-	12,-	
Haverstro	13,-	-	10,-	
Voederbieten	72,-	75,-	110,-	
Bietenkoppen/blad.	17,-	13,-	27,-	
b. Krachtvoer: Bonen	21,-	22,-	-	-
Haver	104,-	156,-	182,-	195,-
Overig krachtvoer	-	-	-	47,-
c. Weidegang: Graslandkosten	55,-	36,-	137,-	.
d. Bakvoeding: Rode klaver	178,-	223,-	-	-
Totale voederkosten	554,-	617,-	632,-	517,-
2. Afschrijving	18,-	18,-	23,-	23,-
3. Rente (4% v. gem. waarde)	26,-	26,-	26,-	26,-
4. Verzekering (idem)	26,-	26,-	26,-	26,-
5. Hoefbeslag	12,-	21,-	40,-	20,-
6. Tuigen	13,-	11,-	40,-	12,-
7. Veeartskosten	6,-	6,-	10,-	3,-
8. Verzorging: a. uurlonen	107,-	101,-	106,-	107,-
b. sociale lasten	22,-	21,-	21,-	22,-
9. Strooisel	11,-	11,-	9,-	11,-
Totale kosten per paard	795,-	858,-	933,-	767,-
10. Af: Geproduceerde mest	20,-	20,-	20,-	20,-
Netto kosten per paard	775,-	838,-	913,-	747,-
11. Aantal werkuren	930	900	1170	1250
12. Kosten per paarde-uur	83 ct	93 ct	78 ct	60 ct

1) Incl. graslandkosten.

PRODUCTIEKOSTENBEREKENING VAN DE TYPEBEDRIJVEN
PER HA CULTUURGROND BIJ HET PRIJSPEIL IN HET
NAJAAR 1950.
(Bouwplan als de voorcalculatie oogst 1950).

Omschrijving	Noordelijke Bouwstreek	Oldambt	Zuid-West. Zeekleigeb.	Veenkolon- niën				
Bedrijfsgrootte in ha	42,75 ha	46,50 ha	30,- ha	23,- ha				
Grondgebruik in % v.d. cult.grond								
1. Granen	39 %	47 %	31 %	52 %				
2. Peulvruchten	7 %	13 %	5 %	-				
3. Handelszaden	17 %	23 %	5 %	-				
4. Vlas	7 %	-	5 %	-				
5. Aardappelen	5 %	-	17 %	39 %				
6. Suikerbieten	8 %	3 %	17 %	-				
7. Overige gewassen	1 %	1 %	-	-				
Totaal marktbaar gewassen	84 %	87 %	80 %	91 %				
Totaal voedergewassen	11 %	13 %	20 %	9 %				
Totaal nagewassen	14 %	17 %	10 %	37 %				
Per ha cultuurgrond	gld/ha	gld/ha	gld/ha	gld/ha				
	Voorcalc. 1951	Versch. met voorc. 1950	Voorcalc. 1951	Versch. met voorc. 1950	Voorcalc. 1951	Versch. met voorc. 1950	Voorcalc. 1951	Versch. met voorc. 1950
1. Arbeidskosten	357	+ 15	312	+ 14	437	+ 21	400	+ 18
2. Dorskosten	61	+ 4	64	+ 4	27	+ 2	35	+ 2
3. Werktuigkosten	69	+ 1	64	-	64	+ 3	53	+ 3
4. Trekkerskosten	45	+ 3	46	+ 3	-	-	-	-
5. Zaaizaad en pootgoed	80	+ 24	61	+ 4	122	+ 46	146	+ 44
6. Aangekochte meststoffen	93	- 2	64	- 2	109	+ 4	187	+ 3
7. Kosten ziektebestrijding	8	-	7	+ 1	16	+ 3	3	- 1
8. Pacht (incl. onderhoud gebouwen)	160	+ 16	140	+ 6	130	+ 11	110	+ 12
9. Aangekocht veevoeder	7	+ 1	2	-	10	+ 1	10	+ 1
10. Diverse kosten	79	+ 10	76	+ 11	86	+ 9	55	+ 5
11. Totale bruto kosten	959	+ 72	836	+ 41	1001	+ 100	999	+ 87
12. Waarde van te verkopen bijprod.	49	+ 11	60	+ 16	38	+ 3	51	+ 14
13. Totale netto kosten	910	+ 61	776	+ 25	963	+ 97	948	+ 73
14. Extra kosten zaaigranen en pootaardappelen ingevolge abnormaal prijsniveau	11	11	2	2	31	31	25	25
15. Totale brutokosten excl. kosten sub 14	948	+ 61	834	+ 39	970	+ 69	974	+ 62
16. Totale brutokosten 1951 in % van 1950 (zie 11)	100,1		105,2		111,1		109,5	
17. Totale nettokosten 1951 in % van 1950 (zie 13)	107,2		103,3		111,2		108,3	
18. Totale brutokosten 1951 in % van 1950, excl. kosten sub 14 (zie 15)	106,9		104,9		107,7		106,8	

- 1) De stijging van de pacht in de Noordelijke Bouwstreek is iets groter dan de stijging van het algemene pachtniveau aangeeft, doordat gebleken is dat de pacht in rapport no 130 aan de lage kant was gesteld.